

Proves d'accés a la universitat

Llengua catalana i literatura

Sèrie 2

Opció d'examen
(Marqueu l'opció triada)

OPCIÓ A

OPCIÓ B

Qualificació			TR	
1. Comprensió lectora	1.1			
	1.2			
	1.3			
	1.4			
	1.5			
2. Expressió escrita	2.1			
	2.2			
3. Reflexió lingüística	3.1			
	3.2			
	3.3			
	3.4			
	3.5			
Suma de notes parcials			<del></del>	
Descompte per faltes			<del></del>	
Total			<del></del>	
Qualificació final			<del></del>	

Etiqueta de l'alumne/a

Ubicació del tribunal .....

Número del tribunal .....

Etiqueta de qualificació

Etiqueta del corrector/a

La prova consta de tres parts: 1) comprensió lectora, 2) expressió escrita i 3) reflexió lingüística. Heu de triar UNA de les dues opcions (A o B) i fer-ne les parts 1 i 2. A més, heu de fer la part 3, que és comuna a totes dues opcions.

OPCIÓ A

Llegiu aquest text i responeu a les qüestions que us plantegem tot seguit.

Només eren les sis. Exactament a les set i cinc minuts, quan tothom comencés a plegar, entraria a la gerència. Es pensava que s'ho sabia de memòria, el que havia de tirar en cara a don Narcís, i ara, tot just si recordava quatre coses sense cap mena d'importància. Per si fos poc, aquells dies no l'havien deixat ni un moment sol amb la Maria. Només, asseguts a taula a les hores dels àpats, es miraven sense dir-se res, amb tristesa. [...] Arrabassà d'una estrebada el paper que tenia a la màquina d'escriure i el va rebotre contra la paperera. S'aixecà enfurismat, amb ganes de cridar, de fer-s'hi a cops de puny, a mossegades.

—Què li passa, Joaquim?

Això mateix, què li passava? Que perdia els estreps, que si no sabia contenir-se, obrar amb astúcia, ho perdria tot, definitivament. Si li digués què li passava! Però allò no era cap pregunta. S'hi assemblava. Venia a ser un comentari que no el comprometia. Tombà el cap amb l'esperança de trobar algú que a última hora el compadís, amb ganes d'ajudar-lo. Refia-te'n. Cap mica de cordialitat ni tal sols d'interès en aquella mirada de conill del senyor Rovira: inexpressiva, mansa, sempre igual a si mateixa.

—Haig de parlar amb don Narcís —va dir per dir alguna cosa.

—Doncs, si no s'hi afanya no hi serà pas a temps. Avui té pressa. Ara, que si em vol creure a mi, em penso que val més...

En Quimet sortí disparat de l'oficina sense acabar d'atendre el consell del senyor Rovira. No podia perdre ni una hora més, ni un sol minut. No trucà a la gerència, com era de rigor, va entrar-hi impetuosament. Don Narcís estava tancant els calaixos de la taula, disposant-se a plegar. En escoltar el vaivé de la porta es regirà, sorprès.

—Ah, és vostè, Joaquim!

El tenia allà dins, no se li escaparia; l'hauria d'escoltar, si no de grat, per força.

—És que el senyor Rovira m'acaba de dir que potser el trobaria fora, i com que necessitava parlar-li avui mateix...

—No es preocupi, home de Déu, ni faci compliments. Realment porto pressa i em disposava a sortir, però tractant-se de vostè...

El to era cordial, ajustat al seu estil. Potser un inquiet anar i venir de les pupil·les delatava una certa inquietud si no fos el desig de treure-se'l del davant com més aviat millor. En Quimet reüllà al seu entorn. Era estúpid, però per un moment va tenir la impressió que la senyora Rosa i la tia Sílvia l'espiaaven des del lavabo de don Narcís. Tant li fot si hi eren. [...]

—Digui què vol.

Xavier BENGUEREL. *Suburbi*. Barcelona: Proa, 1985, p. 131-132

1. Comprensió lectora [4 punts en total]

1.1. Després de llegir atentament el text anterior, indiqueu si les afirmacions següents són vertaderes o falses. [0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades no hi haurà cap descompte.]

	Vertader	Fals
a) Don Narcís era el gerent de l'empresa on treballava en Quimet.	☐	☐
b) En Quimet feia molts dies que no veia la Maria.	☐	☐
c) Don Narcís tenia una mirada de conill.	☐	☐
d) El senyor Rovira aconsella a en Quimet que vagi a parlar de seguida amb don Narcís.	☐	☐
e) En Quimet se sentia espiat.	☐	☐

- 1.2. Trobeu en el text els cinc mots que poden funcionar com a sinònims dels mots o expressions següents. [0,5 punts]
- a) *Llançar amb força:*
  - b) *Arrencà amb força:*
  - c) *Aïrat, enfadat:*
  - d) *Planyés, s'apiadés:*
  - e) *Cortesies, afalacs:*
- 1.3. Escriviu el referent dels pronoms següents, marcats en negreta en el text. La resposta ha de contenir tots els elements que formen la construcció substituïda pel pronom feble. [0,5 punts]
- a) «Però allò no era cap pregunta. S'**hi** assemblava»:
  - b) «Era estúpid, però per un moment va tenir la impressió que la senyora Rosa i la tia Sílvia l'**espiaven** des del lavabo de don Narcís»:
- 1.4. Expliqueu, en un màxim de cinquanta mots, per què li pregunten a en Quimet què li passa. [0,5 punts]
- 1.5. Resoleu DUES de les tres qüestions següents, relatives a les lectures obligatòries d'aquest curs.
- 1.5.1. En un màxim de cinquanta mots, expliqueu quina relació tenia la Natàlia amb els coloms que hi havia a casa seva a la novella *La plaça del Diamant*, de Mercè Rodoreda. [1 punt]

1.5.2. Indiqueu si les afirmacions següents, relatives a l'obra *La plaça del Diamant*, de Mercè Rodoreda, són vertaderes o falses. [1 punt. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,2 punts; per les qüestions no contestades no hi haurà cap descompte.]

	Vertader	Fals
a) La Natàlia va deixar el seu promès i es va prometre amb en Quimet.	☐	☐
b) En Quimet s'escapolia de la feina quan treballava al pis abans de casar-se.	☐	☐
c) En Quimet va morir abans que esclatés la Guerra Civil.	☐	☐
d) La Rita no s'assemblava a en Quimet, el seu pare.	☐	☐
e) L'Antoni és el germà petit de la Rita.	☐	☐

1.5.3. Indiqueu si les afirmacions següents, relatives a l'obra *Aigües encantades*, de Joan Puig i Ferrer, són vertaderes o falses. [1 punt. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,2 punts; per les qüestions no contestades no hi haurà cap descompte.]

	Vertader	Fals
a) La Cecília estudia a la ciutat per ser infermera.	☐	☐
b) En Pere Amat és un dels instigadors de la revolta popular contra el Foraster.	☐	☐
c) La mare de la Cecília accepta, sense qüestionar-lo, el paper tradicional de la dona.	☐	☐
d) La Cecília no estima els seus pares.	☐	☐
e) En Vergés és el metge del poble.	☐	☐

2. Expressió escrita [3 punts en total]

2.1. Reescriuiu el fragment següent canviant els temps verbals en passat d'indicatiu per formes de present. La redacció resultant ha de contenir tota la informació inclosa en el fragment. Subratlleu en els dos textos les formes verbals originals i les reescrites. [1 punt]

«En Quimet sortí disparat de l'oficina sense acabar d'atendre el consell del senyor Rovira. No podia perdre ni una hora més, ni un sol minut. No trucà a la gerència, com era de rigor, va entrar-hi impetuosament. Don Narcís estava tancant els calaixos de la taula, disposant-se a plegar. En escoltar el vaivé de la porta es regirà, sorprès. [...]

El to era cordial, ajustat al seu estil. Potser un inquiet anar i venir de les pupil·les delatava una certa inquietud si no fos el desig de treure-se'l del davant com més aviat millor. En Quimet reüllà al seu entorn.»

- 2.2. En el text, en Quimet, el protagonista, mostra, amb la seva actitud, que perd el control i expressa públicament el seu enuig. Escriviu un text formal i ben estructurat, de cent vint-i-cinc a cent cinquanta paraules, en què expliqueu una situació, real o inventada, que pot fer perdre els estreps o en la qual és difícil saber-se controlar.
[2 punts]

OPCIÓ B

Llegiu aquest text i responeu a les qüestions que us plantegem tot seguit.

És cert que existeixen les pòlisses d'assegurances que cobreixen les abduccions extraterrestres? La resposta és sí

Les assegurances contra abduccions extraterrestres són serveis pensats per a indemnitzar la família de l'assegurat en cas que sigui abduït per un ovni.

Als anys noranta, durant el *boom* del fenomen OVNI (objecte volador no identificat), aquestes pòlisses van sorgir com a assegurances «tranquillitzadores» per a les persones que creien en l'existència de vida extraterrestre. Per dinou dòlars, les entitats asseguradores oferien un ventall de serveis tant per a la persona abduïda com per a la família, i, fins i tot, una indemnització per a la família si l'alienígena «devorava» el segrestat. Fins ara, milers de persones han contractat una pòlissa d'aquest darrer tipus.

El comparador de preus *Acierto.com* afirma que UFO Abduction Insurance va ser la primera entitat a oferir aquest servei a Florida (Estats Units). Actualment, existeixen també altres asseguradores que promouen aquest tipus de pòlisses, com ara Goodfellow Rebecca Ingram Pearson, ubicada a la capital del Regne Unit i que per cent lliures esterlines protegeix la teva família si ets segrestat pels alienígenes. Les pòlisses normalment es paguen un cop al mes i tenen una durada vitalícia.

Una altra entitat que ofereix aquest servei és The Saint Lawrence Agency, que proporciona una pòlissa contra abduccions per deu euros al mes. Però els seus contractes tenen una lletra petita que especifica que, en cas de sobreviure a l'abducció i tornar a la Terra, cal portar una prova del segrest amb una signatura extraterrestre. Això implica que, a part d'haver estat segrestat i no saber on has estat, cal que t'espavilis per trobar quelcom que pugui certificar-ho.

Per què convé contractar una assegurança contra una abducció alienígena? La resposta és senzilla: actualment, gairebé cap assegurança de vida NO conté una clàusula de pagament en cas de ser abduït pels extraterrestres. Habitualment, les pòlisses de vida que es contracten no es responsabilitzen de la desaparició de persones, tot i que en alguns casos, si succeeix, s'estableix un termini de deu anys perquè el perceptor rebí el pagament de l'assegurança. La majoria d'entitats demanen un certificat de mort perquè el beneficiari pugui cobrar.

En el cas de les assegurances per abducció per ovnis, els serveis més comuns que s'inclouen són l'atenció psiquiàtrica i el tractament de cremades, de psicosi transportadora i de lesions per estudis o proves que puguin fer-te els extraterrestres. En cas de tornar a la Terra, l'entitat et compensa els salaris perduts per no haver assistit al lloc de treball i, si l'alienígena se t'emporta el cotxe, te'l reemplacen per un altre.

La majoria d'entitats actualment ofereixen els seus serveis per assegurar objectes o persones que siguin reals, que existeixin; en altres paraules, les entitats ofereixen assegurances davant de riscos que siguin possibles. Tot i que l'existència de vida extraterrestre encara és un fet que no s'ha comprovat, aquestes entitats continuen oferint els seus serveis de manera presencial, ja que és molt difícil adquirir aquests productes per Internet. No obstant això, el risc és incert i aleatori.

Adaptació feta a partir del text de Laura GÓMEZ.

«Existeixen les assegurances contra abduccions alienígenes?». *Lleidacom* [en línia] (21 juliol 2021)

1. Comprensió lectora [4 punts en total]

1.1. Després de llegir atentament el text anterior, indiqueu si les afirmacions següents són vertaderes o falses. [0,5 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,1 punts; per les qüestions no contestades no hi haurà cap descompte.]

	Vertader	Fals
a) Als anys noranta, algunes companyies asseguradores cobrien abduccions extraterrestres per menys de deu euros al mes.	☐	☐
b) La companyia Goodfellow Rebecca Ingram Pearson radica a Londres.	☐	☐
c) En general, es tarda deu anys a cobrar el que estableix una assegurança.	☐	☐
d) Mai no s'ha de presentar el certificat de defunció per a cobrar el que estableix una assegurança.	☐	☐
e) En general, la contractació de les assegurances que cobreixen abduccions extraterrestres sols es pot fer de manera presencial.	☐	☐

- 1.2. Trobeu en el text els cinc mots que poden funcionar com a sinònims dels mots o expressions següents. [0,5 punts]
- a) *Compensació:*
  - b) *Empresa, organisme:*
  - c) *Fins a la fi de la vida:*
  - d) *Sous, jornals:*
  - e) *Atzarós, fortuït:*
- 1.3. Escriviu el referent dels pronoms següents, marcats en negreta en el text. La resposta ha de contenir tots els elements que formen la construcció substituïda pel pronom feble. [0,5 punts]
- a) «Això implica que, a part d'haver estat segrestat i no saber on has estat, cal que t'espavilis per trobar **quelcom** que pugui certificar-**ho**»:
  - b) «En cas de tornar a la Terra, l'entitat et compensa els salaris perduts per no haver assistit al lloc de treball i, si l'alienígena se t'emporta el cotxe, te'l reemplacen per un altre»:
- 1.4. Expliqueu, en un màxim de cinquanta mots, quina diferència hi ha entre les pòlisses d'assegurances convencionals i les que cobreixen les abduccions extraterrestres. [0,5 punts]
- 1.5. Resoleu DUES de les tres qüestions següents, relatives a les lectures obligatòries d'aquest curs.
- 1.5.1. En un màxim de cinquanta mots, expliqueu per què en Pere Amat no accepta les idees de la Cecília a l'obra *Aigües encantades*, de Joan Puig i Ferrer. [1 punt]

1.5.2. Indiqueu si les afirmacions següents, relatives a l'obra *La plaça del Diamant*, de Mercè Rodoreda, són vertaderes o falses. [1 punt. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,2 punts; per les qüestions no contestades no hi haurà cap descompte.]

	Vertader	Fals
a) La plaça del Diamant és al barri de Sants de Barcelona.	☐	☐
b) En Quimet, en conèixer la Natàlia, li va posar el nom de Colometa.	☐	☐
c) El pis on vivien la Natàlia i en Quimet era de propietat.	☐	☐
d) En Quimet treballava de manobre.	☐	☐
e) La Natàlia i en Quimet van tenir un fill i una filla.	☐	☐

1.5.3. Indiqueu si les afirmacions següents, relatives a l'obra *Aigües encantades*, de Joan Puig i Ferrer, són vertaderes o falses. [1 punt. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,2 punts; per les qüestions no contestades no hi haurà cap descompte.]

	Vertader	Fals
a) En Vergés no està enamorat de la Cecília.	☐	☐
b) El Foraster ha viatjat per diversos països europeus.	☐	☐
c) La Trinitat és la dona d'en Pere Amat.	☐	☐
d) La mentalitat d'en Joan Gatell, el batlle del poble, evoluciona al llarg de l'obra.	☐	☐
e) Al final de l'obra, la Cecília es queda al poble amb en Vergés.	☐	☐

2. Expressió escrita [3 punts en total]

2.1. Reescriu el fragment següent canviant els temps verbals en present per formes de passat imperfecte. La redacció resultant ha de contenir tota la informació inclosa en el fragment. Subratlleu en els dos textos les formes verbals originals i les reescrites. [1 punt]

«El comparador de preus *Acierto.com* afirma que UFO Abduction Insurance va ser la primera entitat a oferir aquest servei a Florida (Estats Units). Actualment, existeixen també altres asseguradores que promouen aquest tipus de pòlisses, com ara Goodfellow Rebecca Ingram Pearson, ubicada a la capital del Regne Unit i que per cent lliures esterlines protegeix la teva família si ets segrestat pels alienígenes. Les pòlisses normalment es paguen un cop al mes i tenen una durada vitalícia.

[...] Però els seus contractes tenen una lletra petita que especifica que, en cas de sobreviure a l'abducció i tornar a la Terra, cal portar una prova del segrest amb una signatura extraterrestre.»

- 2.2. En el text s'explica que hi ha persones que contracten pòlisses d'assegurances que cobreixen abduccions d'extraterrestres. Escriviu un text formal i ben estructurat, de cent vint-i-cinc a cent cinquanta paraules, en què proposeu arguments a favor i en contra de l'existència de civilitzacions extraterrestres. [2 punts]

PART COMUNA

3. Reflexió lingüística [3 punts en total]

3.1. Indiqueu l'anàlisi correcta dels pronoms, les oracions o els sintagmes subratllats.
[1 punt. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,2 punts; per les qüestions no contestades no hi haurà cap descompte.]

3.1.1. Les pòlisses de vida que es contracten no es responsabilitzen de la desaparició de persones.

- oració subordinada substantiva de complement directe
- oració subordinada substantiva de subjecte
- construcció o clàusula d'infinitiu temporal
- oració subordinada adjectiva o de relatiu de complement del nom

3.1.2. En Quimet sortí disparat de l'oficina sense acabar d'atendre el consell del senyor Rovira.

- complement del nom
- complement predicatiu
- complement circumstancial (o adjunt)
- atribut

3.1.3. Aquells dies no l'havien deixat ni un moment sol amb la Maria.

- complement del nom
- complement o objecte directe
- complement circumstancial (o adjunt)
- subjecte

3.1.4. Però allò no era cap pregunta. S'hi assemblava.

- complement del nom
- complement de règim (o preposicional)
- complement circumstancial (o adjunt)
- complement agent

3.1.5. Si no s'hi afanya no hi serà pas a temps.

- oració subordinada substantiva de complement directe
- oració subordinada adverbial temporal
- oració subordinada adjectiva de complement directe
- oració subordinada adverbial condicional

- 3.2.** Completeu les oracions següents amb la forma correcta de les dues que hi ha entre parèntesis. [0,5 punts]
- Podeu arribar _____ que vulgueu. Us aconsello, però, que no arribeu _____. (*ahora / a l'hora*)
  - _____ que patia per la tornada del seu fill, i quan va arribar aquest estava _____ tranquil. (*tant / tan*)
  - Els llibres _____ més m'agraden són aquells en _____ el protagonista sempre guanya. (*que / què*)
  - No trobava la bufanda _____ i al final em vaig adonar que la Maria l'havia agafada _____ de la seva. (*en lloc / enlloc*)
  - _____ t'agradava la carn, m'ho hauries d'haver dit i no t'hauria donat les costelles _____ el rap. (*sinó / si no*)
- 3.3.** Completeu les oracions següents amb la forma verbal correcta del verb que hi ha entre parèntesis. No podeu utilitzar formes perifràstiques. [0,5 punts]
- Si us plau. Quan us ho demanin, _____ (*respondre*) a totes les preguntes que us facin.
  - Hem _____ (*jeure*) una estona després de dinar perquè estàvem cansadíssimes.
  - Que faci el que li _____ (*donar*) la gana! Sempre va a la seva, aquest.
  - No sé per què m'ha donat aquest seient. Provo d'asseure-m'hi i no hi _____ (*cabere*).
  - _____ (*voler*) arribar d'hora, van fer tard per culpa de l'accident que van trobar a la carretera.
- 3.4.** Subratlleu en el text següent NOMÉS les cinc grafies que corresponen al so fricatiu alveolar sonor [z]. [0,5 punts]
- A la ciutat, el trànsit és molt complicat a aquestes hores. Cap a les onze, millora una mica.
- 3.5.** Completeu les oracions següents amb els verbs, substantius o adjectius adequats, derivats dels mots que hi ha entre parèntesis. [0,5 punts]
- Era una persona molt escrupolosa. Va fer el seu treball amb molta _____. (*pulcre*)
  - Se'l veia _____ i no va dir una sola paraula en tota la tarda. (*cabòria*)
  - Tot el que s'ha de fer és rentar la ferida amb aigua _____. (*sabó*)
  - Aquesta acció ha _____ la presència d'espècies autòctones. (*favor*)
  - L'_____ és un valor que consisteix a comportar-se amb coherència amb un mateix. (*honest*)

--	--

--	--

Etiqueta de l'alumne/a

Institut
d'Estudis
Catalans